

Vuorohoidon yleiset periaatteet ja järjestäminen Naantalin varhaiskasvatuksessa

Koulutuslautakunta 06.04.2021 § 22
638/12.07.00.00/2021

Valmistelija Varhaiskasvatuksen johtaja Kaisa Rantala

Naantalin varhaiskasvatuksessa on viimeisen neljän vuoden ajan säännöllisesti käyty keskustelua vuorohoidon järjestelyistä kunnan alueella. Erityisesti on puhuttanut Naantalin saariston alueella vuorohoitopalvelun toteuttaminen. Koulutuslautakunta on vuonna 2018 linjannut (Koulutuslautakunta 22.05.2018 § 42), että vuorohoito ja vuorohoidon iltahoito tulisi järjestää yhdessä toimintayksikössä.

Lainsäädäntöä

Varhaiskasvatuslaissa (2018/§ 13) todetaan, että vuorohoitoa järjestetään iltaisin, öisin, viikonloppuisin ja arki- ja juhlapäivinä päiväkodeissa tai perhepäivähoidossa. Vuorohoitoa on järjestettävä tarpeen mukaisessa laajuudessa lapselle, joka tarvitsee sitä vanhemman tai muun huoltajan työssäkäynnin tai opiskelun vuoksi. Kunta on velvollinen tuottamaan vuorohoitoa kunnassa esiintyvän tarpeen mukaisessa laajuudessa. Varhaiskasvatuslaki ei säädi lapsen tai perheen subjektiivisesta oikeudesta vuorohoitoon vaan lapsen oikeudesta varhaiskasvatukseen.

Varhaiskasvatuslain järjestämistä koskevissa kohdissa ei ole säädetty huoltajien oikeudesta päättää varhaiskasvatuksen toimintamuotoa tai valita lapsensa hoitopaikkaa. Näiden valinta kuuluu viime kädessä kunnalle, kunhan valinta ei kavenna lapsen subjektiivista oikeutta varhaiskasvatukseen ja päätös täyttää myös muut lainsäädännön vaatimukset varhaiskasvatuksen järjestämiselle. Myöskään vuorohoidon toteuttamisen paikkaa ei laissa määritellä. Laissa todetaan, että varhaiskasvatusta on pyrittävä järjestämään lähellä palvelun käyttäjiä ottaen huomioon asutuksen sijainti sekä liikenneyhteydet.

Vuorohoitopalvelun tuottaminen Naantalissa

Naantalin kaupunki toteuttaa ympärivuorokautista vuorohoitoa Naantalin keskustassa sijaitsevassa vuoropäiväkodissa. Keskustan vuoropäiväkodissa paikkoja on yhteensä 36 lapselle. Vuorohoidon iltahoitoa on asiakastarpeista käsin räätälöity saariston alueelle 1-2 asiakasperheelle. Tällä hetkellä saaristossa on tarjolla vuorohoidon iltahoitoa Velkuan Kummelissa.

Muun muassa vuorohoidon iltahoidon räätälöinti on kunnalle kallista, koska sitä varten tulee aina erikseen palkata työntekijä. Työntekijäkustannukset vuositasolla ovat 35 000 euroa. Yksittäisen vuorohoitopaikan kustannukset kunnalle ovat arviolta 2 600 euroa kuukaudessa.

Varhaiskasvatuksessa on tällä hetkellä haasteita saada koulutettua henkilökuntaa. Saariston alueelle ongelma on akuutti.

Edellä mainittuihin syihin vedoten ja laadukkaan vuorohoidon takaamiseksi tulisi kaupunkitasolla säätää yleiset vuorohoidon järjestämisen periaatteet. Periaatteiden avulla voidaan kaikille kuntalaisille paremmin taata

yhdenvertaiset mahdollisuudet vuorohoitopalveluihin. Lisäksi periaatteilla taataan palveluntuottamiselle nykyistä taloudellisesti kestävämpi ratkaisu.

Ehdotus Naantalin varhaiskasvatuksen vuorohoidon yleisiksi periaatteiksi:

1. Varhaiskasvatuksen vuorohoito on tarkoitettu varhaiskasvatuspalvelun piirissä oleville lapsille.
2. Vuorohoitoa tarvitseville lapsille tarjotaan ensisijaisesta varhaiskasvatuspaikkaa Naantalin keskustan vuoropäiväkodissa. Naantalin kaupunki voi tarvittaessa osoittaa lapselle varhaiskasvatuspaikan useampaan varhaiskasvatusyksikköön, vuorohoidon toteutumiseksi.
3. Vuorohoidon yö- ja viikonloppuhoito toteutetaan kaikille naantalilaisille lapsille Naantalin keskustan vuorohoitoyksikössä.
4. Vuorohoidon iltahoitoa räätälöidään tarvittaessa saariston lapsille (Rymättylä, Velkua, Merimasku) arkisin maanantaista perjantaihin kello 17.00 - 22.00 välisenä aikana Merimaskun päiväkodissa.
5. Lapsen vuorohoito-oikeus syntyy silloin, kun huoltajat ovat päätoimisessa, säännöllisessä vuorotyössä (arkisin ennen kello 6.00 ja kello 18.00 jälkeen tai viikonloppuisin). Lapsi voi olla hoidossa aina, kun lapsen huoltajat ovat työssä sekä yövuoron jälkeen huoltajien nukkumisajan. Muut lastenhoidon tarpeet tulee järjestää muulla tavalla.
6. Huoltajan on tarvittaessa esitettävä selvitys vuorohoidon tarpeesta.
7. Huoltajien on huolehdittava, että vuorohoidossa olevalla lapsella on riittävästi aikaa viikoittaiseen lepoon kotona. Pääsääntöisesti huoltajien vapaapäivä on siten myös lapsen vapaapäivä.
8. Vuorohoito on tarkoitettu säännöllisesti vuorohoitoa tarvitseville lapsille. Vuorohoidossa lasten hoitoajat perustuvat huoltajien työvuoroihin. Vuorohoidon varaamisessa tulee huoltaja käyttää Naantalin kaupungin esiointijärjestelmää. Palvelu tulee sitovasti varata viimeistään 1,5 viikkoa ennen hoidon tarvetta. Mikäli asiakas toistuvasti peruu tai jättää käyttämättä varaamansa palvelun, tulkitaan, ettei huoltajalla ole todellista tarvetta vuorohoitopalvelun käyttämiseen.
9. Keskustan vuoropäiväkodissa ei toteuteta esiopetustoimintaa.
10. Joulupyhinä ja juhannuksena pyritään varhaiskasvatuspalvelut pitämään kiinni ja lapsille suositellaan kotihoitoa.

Esittelijä

Sivistysjohtaja

Päätösehdotus

Koulutuslautakunta hyväksyy varhaiskasvatuksen vuorohoidon yleiset periaatteet ja vuorohoidon järjestämispaikat.

Päätös

Sivistysjohtajan ehdotus hyväksyttiin.